

nota

TER ONDERTEKENING
Aan: MOCW, SOCW

Onderwijsprestaties en
Voortgezet Onderwijs

Van

Persoonsgegevens

Datum

27 januari 2026

Referentie

61879949

Bijlagen

1. Nieuwsbericht RTL
2. Maatregelen
Wetsvoorstel vrij en
veilig onderwijs

Antwoord op schriftelijke vragen van het lid Armut (CDA)
over het bericht 'Ouders schreeuwen of duwen: leraren
geconfronteerd met onaanvaardbaar gedrag'

Aanleiding

Op 21 januari 2026 heeft Kamerlid Armut (CDA) schriftelijke vragen gesteld naar aanleiding van het bericht 'Ouders schreeuwen of duwen: leraren geconfronteerd met onaanvaardbaar gedrag'.¹ Hierbij ontvangt u de beantwoording van deze vragen.

In de beantwoording wordt de Kamer ook op de hoogte gesteld dat het beoogde Wetsvoorstel vrij en veilig onderwijs niet per 1 augustus aanstaande in werking zal treden. Zo wordt de Tweede Kamer nog in gelegenheid gesteld – indien zij dat wenst – de wetsbehandeling naar voren te halen. Dit is afgestemd met de ambtelijk secretaris van SOCW en DGFO. De termijn van beantwoording is drie weken, dus uiterlijk 11 februari moet de beantwoording door u zijn geaccordeerd.

Geadviseerd besluit

- Voor SOCW: Akkoord te gaan met de verzending van bijgevoegde beantwoording.
- Voor MOCW en SOCW: U wordt geadviseerd om het beoogde Wetsvoorstel vrij en veilig onderwijs per 1 augustus 2027 in werking te laten treden en hierover te communiceren middels bijgevoegde antwoorden op vragen van het CDA (zie specifiek het antwoord op vraag 7).

Kernpunten/Schriftelijke vragen

- In het artikel schrijft RTL dat 300 basisscholen in de afgelopen vijf jaar te maken hebben gehad met grensoverschrijdend gedrag door ouders richting personeel. Met grensoverschrijdend gedrag doelt RTL op o.a. schreeuwen, dreigen, intimidatie en fysiek geweld. In veruit de meeste gevallen (95%) betreft het vormen van verbale intimidatie. Fysieke intimidatie (17%), discriminatie (13%) en fysiek geweld (4%) zijn zeldzamer, maar komen ook voor.
- U spreekt uit dat grensoverschrijdend gedrag tegenover onderwijspersoneel onacceptabel is. Daarbij roept u ouders op om respectvol met onderwijspersoneel om te gaan.
- U gaat in de beantwoording in op vragen of er onderzoek gedaan is naar

¹ RTL, 19 januari 2026, 'Ouders schreeuwen of duwen leraren geconfronteerd met onaanvaardbaar gedrag', [Ouders die schreeuwen of duwen: leraren geconfronteerd met onaanvaardbaar gedrag](#)

grensoverschrijdend gedrag van ouders richting docenten en de resultaten daarvan en of het gedrag leidt tot minder werkplezier en een toename van werkdruk voor docenten, met als gevolg het stoppen met werken in het onderwijs.

- Daarnaast licht u de ondersteuning vanuit OCW en Stichting School & Veiligheid toe en gaat u in op het veiligheidsbeleid op scholen.

Toelichting

- Scholen dienen te investeren in een goede relatie tussen school en ouders. Hierbij is het opstellen van protocollen rondom veiligheid belangrijk. Bij ernstige incidenten kan de school ouders de toegang ontzeggen tot de school en overgaan tot aangifte.
- In de beantwoording worden de resultaten van de Landelijke Veiligheidsmonitor gebruikt.²

Kernpunten/Beoogde inwerkingtreding vrij en veilig onderwijs

- In de beantwoording licht u toe dat het beoogde Wetsvoorstel vrij en veilig onderwijs later in werking zal treden dan eerder gecommuniceerd, namelijk per 1 augustus 2027 in plaats van 1 augustus 2026. Op deze manier is de Kamer hierover geïnformeerd.
- Met het beoogde wetsvoorstel wordt de zorgplicht van scholen voor de veiligheid op school versterkt. In bijlage 2 vindt u een overzicht van de maatregelen.
- De beoogde inwerkingtreding is op dit moment 1 augustus 2026. Mede door het verkiezingsreces is de plenaire behandeling pas in de week van 6 april 2026 gepland. Daardoor is de beoogde inwerkingtreding niet langer haalbaar, zeker als we meenemen dat scholen tijd nodig hebben om zich voor te bereiden op inwerkingtreding van de verschillende maatregelen.
- De vertraging is vervelend voor het scholenveld, maar een haastige inwerkingtreding is schadelijk voor het uiteindelijke succes van de wet.
- Hoofddreden voor de beoogde inwerkingtreding per 1 augustus 2027 is dat het wetsvoorstel maatregelen op het gebied van veiligheid bevat die sterk met elkaar samenhangen en effect hebben op het formatieproces op scholen. Dat vindt jaarlijks in het voorjaar plaats. Om die reden is beoogde inwerkingtreding op 1 augustus 2027 wenselijk.
- Voor Caribisch Nederland blijft de voorgenomen datum van inwerkingtreding op 1 augustus 2027 staan.

Achtergrond

- Er heeft afstemming plaatsgevonden met Stichting School & Veiligheid (hierna: SSV), de sectorraden, de vakbonden, de Inspectie van het Onderwijs (hierna inspectie), stichting Onderwijsgeschillen en stichting Geschillencommissies Bijzonder Onderwijs (hierna: klachtencommissies).
- SSV, de sectorraden, bonden, klachtencommissies en inspectie geven aan dat met de voorlopige planning van de Tweede Kamer scholen op zijn vroegst pas duidelijkheid krijgen in de zomer. Dan is vasthouden aan inwerkingtreding op 1 augustus 2026 gegeven het werk dat scholen

² ResearchNed (2023). Veilig op school. Landelijke Veiligheidsmonitor 2021-2022: veiligheidsbeleid en veiligheidsbeleving in het primair en voortgezet onderwijs, bijlage bij Kamerstukken II 2022/23, 29240, nr. 133.

- moeten verrichten rommelig en onwenselijk.
- De inspectie geeft weliswaar aan dat eerdere inwerkingtreding van de meld-, overleg- en aangifteplicht (hierna: MOA) wenselijk is, maar voor scholen is juist de inbedding van de uitbreiding van de MOA één van de meest complexe punten. Dat geldt m.n. voor het werken met de nieuwe norm van 'seksuele intimidatie'. Er is echt tijd voor nodig om dat in de scholen in te regelen.
 - Daarnaast geldt de uitbreiding van de MOA ook voor het vervolgonderwijs. Ook daar vergt het organiseren van goede ondersteuning daar de nodige voorbereiding door de instellingen.

Overwogen alternatieven

- *Inwerkingtreding per 1 augustus 2026 handhaven.*
Dit is theoretisch mogelijk, maar onwaarschijnlijk. Inclusief behandeling in de Eerste Kamer is er slechts in het beste geval pas kort voor het zomerreces duidelijkheid. In dat geval vraagt het wetsvoorstel communicatie en implementatie door de scholen in de zomerperiode en dat is niet zorgvuldig.
- *Inwerkingtreding per 1 januari 2027.*
Wetstechnisch is het mogelijk om de wet per 1 januari in werking te laten treden. Echter, een deel van de wet heeft gevolgen voor de formatie van scholen (vertrouwenspersoon, veiligheidscoördinator) of is nauw verbonden aan de jaarcyclus (incidentenregistratie, evaluatieverplichting). Daarmee is de wet halverwege het schooljaar in laten gaan onwenselijk.
- *Wetsonderdelen los van elkaar in werking laten treden.*
Vanwege de samenhang van de verschillende wetsonderdelen is het niet wenselijk om de wet op te knippen. Dat is ook steeds de lijn richting Kamer en veld geweest. Spreiding zorgt voor meer werk voor de scholen en onduidelijkheid over de omvang van de wet en is om die reden niet wenselijk. Ook SSV, de sectorraden en vakbonden benadrukken het belang van duidelijke communicatie. Een gedifferentieerde inwerkingtreding zou dit schaden.

Communicatie en implementatie

- Het is van belang om schooljaar 2026–2027 te benutten voor de implementatie, zodat scholen alvast aan de slag gaan met de veiligheid op school. Alle betrokkenen benadrukken het belang hiervan. Samen met SSV, inspectie en de sectorraden zorgen we gedurende schooljaar 2026–2027 voor goede ondersteuning van en zorgvuldige communicatie richting het scholenveld.
- Stichting School & Veiligheid heeft aanvullende middelen ontvangen voor de ondersteuning van het wetsvoorstel. Ook hebben de PO-Raad en VO-raad een subsidie ontvangen om specifiek op het gebied van seksueel grensoverschrijdend gedrag, afname van de leerlingmonitor en de relatie tussen school en ouders ondersteuning aan scholen te bieden.

Bijlage 1. Nieuwsbericht RTL

Datum
27 januari 2026

Ouders die schreeuwen of duwen: leraren geconfronteerd met onaanvaardbaar gedrag

Zeker 300 basisscholen hebben in de afgelopen vijf jaar te maken gehad met grensoverschrijdend gedrag door ouders richting personeel. Dat blijkt uit een rondgang van RTL Nieuws onder 370 basisscholen. Het gaat van schreeuwen, dreigen of schelden tot fysieke intimidatie en soms zelfs geweld.

Het gedrag heeft volgens de scholen grote gevolgen voor de werkdruk en zorgt ervoor dat docenten het vak verlaten. Daarom nemen scholen maatregelen.

"We zijn hier voor de kinderen, maar tegenwoordig ben ik meer tijd kwijt met ouders opvoeden", zegt een schooldirecteur die liever anoniem wil blijven.

"Eigenlijk hebben we alles wel meegemaakt. Vaak zit het in verbale intimidatie, maar ook fysieke intimidatie. We maken zelfs mee dat er tussen ouders wordt gevochten op het plein. En tijdens het deëscaleren, word je er zelf onderdeel van."

Ook is gevraagd om welke vormen van grensoverschrijdend gedrag het gaat, waarbij scholen meerdere antwoorden konden invullen. Verbale intimidatie, zoals schelden en dreigen, werd het meest genoemd, 95 procent vulde dat in.

Maar ook fysieke intimidatie (17 procent) en discriminatie (13 procent) komen voor. Fysiek geweld is zeldzaam, slechts 4 procent vulde dit in, maar de impact is groot, blijkt uit gesprekken met verschillende directeuren.

Buikpijn

"We krijgen steeds meer te maken met collega's die met pijn in de buik naar school komen", zegt een andere schooldirecteur. "Het is ongelooflijk wat je af en toe om de oren krijgt, terwijl je de beste bedoelingen hebt met leerlingen."

Deze directeur weet uit eigen ervaring hoe heftig het gedrag soms kan zijn. Zo kreeg ze te maken met fysieke intimidatie nadat ze een leerling had geschorst.

"Toen kwam haar uit de kluiten gewassen broer verhaal halen. Die stond enorm dreigend in de deuropening van mijn kleine kantoor en liet me er niet door. Ik kon geen kant op, ik vond dat heel bedreigend."

Ook ziet ze dat ouders steeds mondiger worden en daarbij weinig ruimte laten voor een redelijk gesprek. Het is logisch dat ouders emotioneel zijn als het om hun kind gaat, zegt ze, maar dat kan ook overslaan in agressie. "Het is pittig waar je allemaal mee te maken krijgt", vat ze het samen. Daarom heeft de school de regel ingesteld dat leraren moeilijke gesprekken nooit meer alleen doen.

Een grote meerderheid van de ondervraagde scholen ziet dat gedrag van ouders zorgt voor minder werkplezier en een toename van de werkdruk. Ook geven meerdere scholen aan dat personeel thuis is komen te zitten of het onderwijs heeft verlaten. "Ik maak me wel zorgen over collega's in het team", zegt de schooldirecteur. "Ouders verliezen soms uit het oog dat wij met de beste bedoelingen werken."

Protocol voor ouders

Voor scholenkoepel Quadraten was het gedrag van ouders reden om nieuwe richtlijnen op te stellen. Onder deze koepel vallen meer dan dertig basisscholen, dus bestuurder Patrick Tuil heeft al een hoop meegemaakt. Dat kan gaan om ouders die schreeuwend een volle klas in lopen, maar ook om mensen die heel

snel de juridische weg kiezen. "Ik heb ooit ouders gehad die met een kort geding aan kwamen zetten omdat ze niet wilden dat het kind in een combinatiegroep kwam. "Dat schoot wel in het verkeerde keelgat. "Praat gewoon eerst even met me."

Datum
27 januari 2026

Daarom is er bij deze koepel sinds kort een protocol opgesteld voor grensoverschrijdend gedrag van ouders. "Wat uniek is: de meeste scholen hebben wel een plan waarbij grensoverschrijdend gedrag wordt beschreven van collega's of kinderen. Maar wij hebben dat ook van ouders." Daarin is ook beschreven welke stappen er eventueel gezet kunnen worden als ouders te ver gaan. De eerste stap is altijd een gesprek met de directeur met daarbij een schriftelijke waarschuwing. Mocht dat niet helpen, dan kan er een plein- of contactverbod volgen voor ouders. In het ergste geval kan een kind zelfs van een school worden verwijderd. Tuil benadrukt dat dit echt niet zomaar gebeurt, dan moeten er al heel wat zijn gebeurd.

Achter leraren blijven staan

"Ouders zijn net als kinderen aanspreekbaar op hun gedrag en onze leerkrachten vinden dat heel fijn", zegt Tuil. Hij ziet dat vervelend gedrag van ouders grote impact kan hebben op personeel. "Daarom hebben we besloten om er beleid op te maken."

Veel basisschooldirecteuren benadrukken in gesprekken met RTL Nieuws dat de meeste ouders zich gewoon gedragen en dat ze heel graag in het onderwijs werken. Patrick Tuil zegt dat het protocol voor ouders echt is opgesteld vanwege de excessen. "Je moet altijd voor het kind zorgen, maar ook duidelijk maken wat wel en niet acceptabel is", zegt Tuil. "Het is heel belangrijk dat je als school laat zien dat je in zulke gevallen achter docenten blijft staan."

Reactie School & Veiligheid

De stichting School & Veiligheid helpt scholen in het hele land met de sociale veiligheid. In een reactie op het onderzoek van RTL Nieuws zegt de stichting het beeld van RTL te herkennen. "We zien dat scholen ons hier regelmatig op bevragen", zegt directeur-bestuurder Amina Saydali.

Het belangrijkste advies is om vanaf het begin van het jaar te investeren in een goede relatie met de ouders. "Dat heeft een goede preventieve werking." Daarnaast moeten er duidelijke regels zijn voor als ouders toch te ver gaan. "Ons advies is om ook heel duidelijk een grens te trekken. De veiligheid van het personeel is daar het allerbelangrijkste in."

- **Uitbreiding leerlingmonitor.** Met de jaarlijkse monitor sociale veiligheid moeten meer leerlingen worden bevraagd (vanaf groep 6 in het primair onderwijs) en worden meer specifieke thema's bevraagd.
- **Incidentenregistratie.** Scholen moeten een registratie bijhouden van incidenten die plaatsvinden.
- **Meldplicht ernstige veiligheidsincidenten bij de inspectie.** Scholen moeten incidenten met ernstige sociale, fysieke of psychische schade tot gevolg melden bij de inspectie.
- **Uitbreiding meld-, overleg- en aangifteplicht naar seksuele intimidatie en naar meerderjarigen.** Scholen worden verplicht om bij vermoedens van seksuele intimidatie overleg te voeren met de vertrouwensinspectie. Nu is dit bij een vermoeden van seksueel misbruik. Daarnaast vervalt het onderscheid tussen minder- en meerderjarigen. Dat heeft tot gevolg dat de MOA ook in het vervolgonderwijs wordt uitgebreid.
- **Aanstellen interne en externe vertrouwenspersoon.** Scholen moeten verplicht een interne en externe vertrouwenspersoon aanstellen. Scholen met minder dan 150 leerlingen zijn uitgezonderd van de verplichting voor het aanstellen van een interne vertrouwenspersoon.
- **Aansluiting bij landelijke klachtencommissie en meer bindend oordeel.** Scholen mogen niet langer een eigenstandige klachtencommissie in stand houden voor klachtbehandeling. Daarnaast is het oordeel van de klachtencommissie meer bindend. Alleen bij een goed gemotiveerd oordeel kan het bevoegd gezag een uitspraak naast zich neerleggen.
- **Jaarlijkse evaluatie van het veiligheidsbeleid.** Scholen moeten jaarlijks hun veiligheidsbeleid evalueren. Hierbij betrekken ze in ieder geval de analyse van de incidentenregistratie, rapportage van de vertrouwenspersoon, de behandelde klachten en de uitkomsten van de monitor sociale veiligheid
- **Aanstellen veiligheidscoördinator.** De huidige functie van anti-pestcoördinator wordt verbreed naar een veiligheidscoördinator. Deze heeft als taak om het gehele veiligheidsbeleid van de school rondom sociale veiligheid te coördineren.

Datum
27 januari 2026